

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Od tabu k dialogu

Je možné najít eticky přijatelný přístup v komunikaci a spolupráci s průmyslem se závislostními produkty?

Lucia Kiššová, Tereza Černíková, Viktor Mravčík, Matyáš Lucky.

> Proč toto téma

- > Diskuze nad návrhy opatření k omezení dostupnosti alkoholu, tabákových a nikotinových výrobků, či omezení reklamy na hazardní hraní **eskalovalo napětí/mezeru mezi průmyslem a regulačními opatřeními státu a potřebou prevence a zvýšené informovanosti**
- > Podfinancovaná prevence a léčba, chybějící komunikace s veřejností nebo i slabé vymáhání práva otvírá **otazníky nad zapojením finančních zdrojů do systému ze strany výrobců závislostních produktů.**
- > Ze strany průmyslu vznikají **různá uskupení, která chtějí zajistit komunikaci mezi státem a průmyslem** a která nabízí finanční zdroje na realizaci preventivních aktivit (IPRH, URUN, UPEL, Na věku záleží).
- > Již nyní jsou **některé aktivity adiktologických služeb realizovány s podporou průmyslu.**

Rizika spolupráce

s výrobcí závislostních produktů obecně (stát i služby)

Střet zájmů

- Maximalizovat zisk (průmysl) X snižování spotřeby/škod (AS)
- Možné ovlivňování priorit

Manipulace/diskreditace preventivních a vědeckých programů

- Historická zkušenost zkreslování vědy (alkohol, tabák)
- Neefektivní prevence, která neohrožuje prodej

Normalizace/marketingový efekt

- Greenwashing/healthwashing – lepší image průmyslu znamená menší tlak na regulaci
- Nepřímá reklama („oficiální partner adiktologických služeb“)

RADEGAST VYSLYŠEL VOLÁNÍ PŘÍRODY

Pivovar Radegast již 20 let pomáhá regionu, ve kterém je doma. Mimo jiné i prostřednictvím grantového programu *Radegast lidem*. Jednotlivé projekty, které pečují o vodu a beskydskou krajinu, podporuje částkou až do výšky 300 000 Kč.

20 LET **42 MIL. KČ**

napivosrozumem.cz

Made in Webflow

Rizika spolupráce

adiktologických služeb s výrobcí závislostních produktů

Nižší důvěryhodnost služeb, reputační dopady

- „Koupené“ služby, proti etickým kodexům WHO atd.
- riziko odchodu legitimních donorů kvůli „toxickému“ průmyslu

Finanční závislost, ztráta autonomie, korupce

- Zdroj financování který je nestabilní a podmíněný loajalitou
- Služby potenciálně méně kritické ke svým donorům a jejich produktům

Rizika spolupráce státu s výrobcí závislostních produktů

Ovlivňování rozhodovacích procesů průmyslem

- „partneři“ při tvorbě politik, návrhů zákonů – ovlivňování, střet zájmů
- WHO FCTC výslovně doporučuje vyloučit tabákový průmysl z tvorby politik

Mezinárodní aspekt

- Spolupráce navzdory závazkům a doporučením relevantních mezinárodních a odborných organizací
- Ztráta důvěryhodnosti na mezinárodním poli, reputační riziko (např. Švýcarsko nebo Japonsko a tabákový průmysl)

> Jsou všichni stejní? Aneb není průmysl jako průmysl...

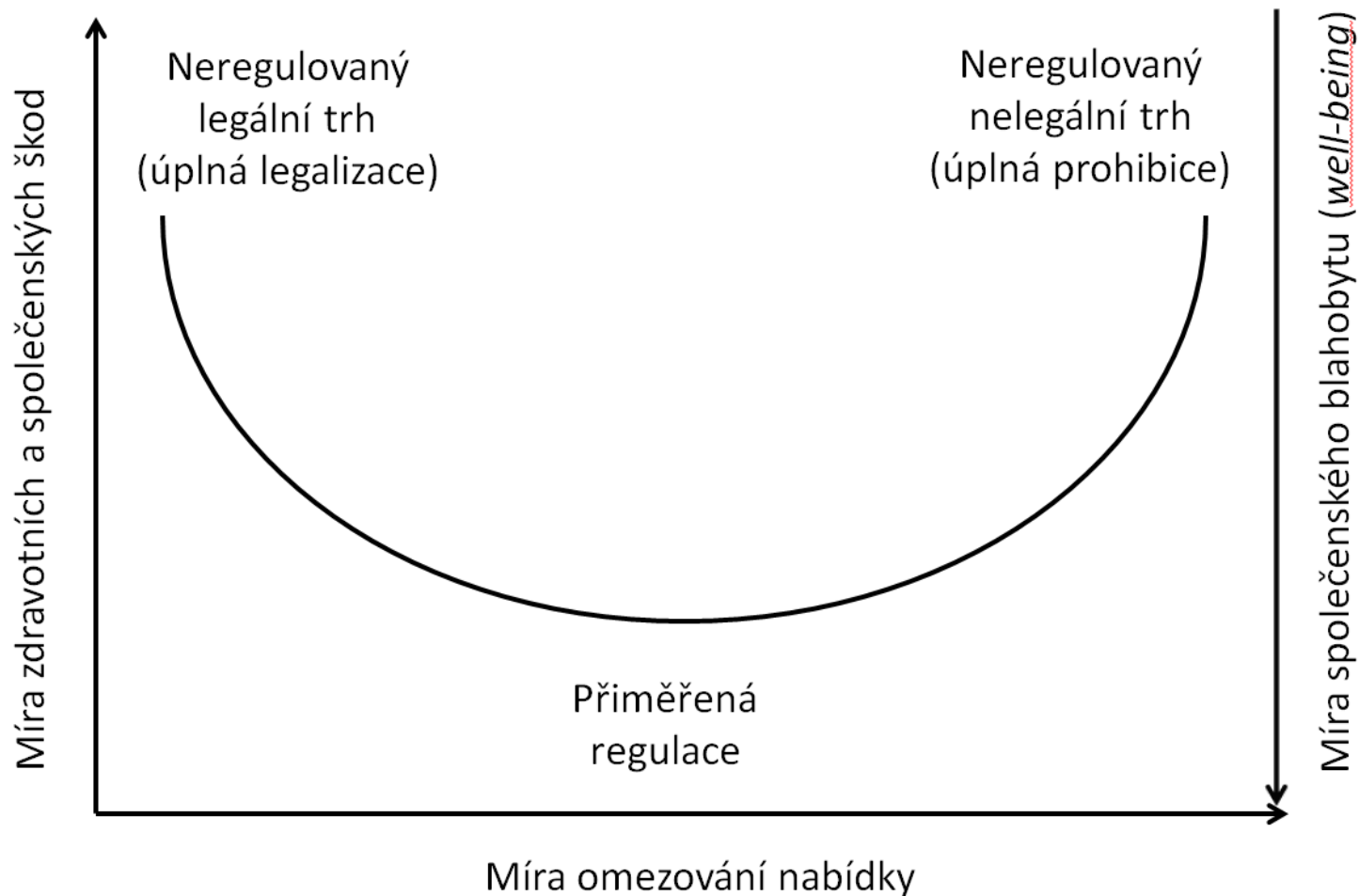
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

> A co opačný pohled?

- > Jde o legální byznys společností uznané legální ekonomické subjekty, proč se k nim máme chovat jinak než k ostatním?
- > Výrobci závislostních produktů by se měli/musí podílet na sanaci škod, které jejich produkty přináší.
- > Stát nemá/nedává dostatek finančních prostředků.
- > Konečně můžeme získat prostředky na to, na co nám dlouhodobě chybí.
- > Průmyslové inovace jsou součástí řešení problému
- > **Změna regulačního paradigmatu...**

U křivka: cílem je přiměřená regulace dostupnosti

> Moderní regulace

proLékaře.cz

Vše

Zadejte hledaný výraz

Hledat

Přihlášení / Registrace

EN

Novinky

MediTechnic

MedAcross

COVID-19

Kurzy

Časopisy

Témata

Kongresy

Videa

Podcasty

Kariéra

proLékaře.cz / Odborné časopisy / Časopis lékařů českých / 2023 - 6

Dekriminalizace a chytrá regulace psychoaktivních látek – moderní alternativa prohibice

PDF uzamčeno

English info

Autoři: Viktor Mravčík

Působíště autorů: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze ; Společnost Podané ruce, Brno ; Úřad vlády ČR

Vyšlo v časopise: Čas. Lék. čes. 2023; 162: 231-237

Kategorie: Přehledový článek

ČLÁNEK VYŠEL V ČASOPISE

Časopis lékařů českých

2023

Číslo
6

Stáhnout celé číslo v PDF

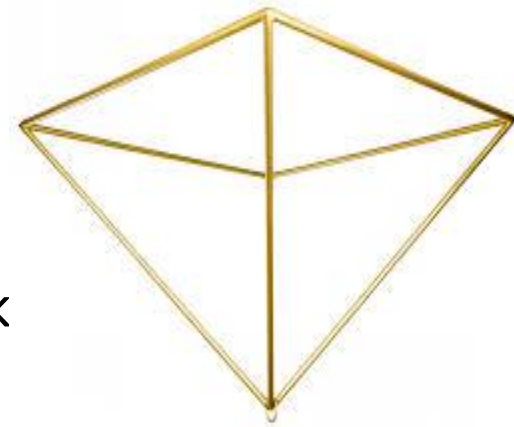

> Její součástí jsou principy...

- > Psychoaktivní efekt psychoaktivních látek je legitimní, je dokonce žádoucí (potěšení, ovlivnění kognitivních funkcí, sociální funkce, seberozvoj...)
- > Lidem by mělo být dovoleno užívat, získat, držet... psychoaktivní látky, i když jejich užívání je spojeno se zdravotními a sociálními riziky
- > Toho nelze docílit bez legalizace a regulace nabídky
- > Snížení rizik/škod by mělo být legitimním cílem regulačního rámce
- > Legitimita psychoaktivních látek jako rizikových produktů poskytuje více prostoru rovněž pro opatření na straně obchodních subjektů / prodejců

> Je možné využít celé hierarchie regulačních strategií

- > dobrovolnost (lidé dělají věci správně bez donucení)
- > seberegulace (regulace skrze asociace/spolky, které ovlivňují chování svých členů)
- > ekonomická regulace (cena, dostupnost nabídk
- > vynucování (příkazy, zákazy, vymáhání práva, trestní sankce)

International Journal of Drug Policy

Volume 21, Issue 4, July 2010, Pages 265-270

Policy Analysis

Illicit drugs policy through the lens of regulation

Alison Ritter^{a b}

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

➤ V moderním regulačním kontextu může průmysl přiznat rizika svých produktů

- Informovat o nich uživatele/spotřebitele
- Varovat před nimi
- Doporučit bezpečný vzorec užívání, dávku apod.
- Prosazovat kontrolovaný („zodpovědný“) vzorec užívání
- Realizovat harm reduction opatření
- Nabízet pomoc a léčbu
- Upravovat své marketingové aktivity

> Příklad 1: ze strany průmyslu

CZ-

Linka pomoci: **+420 777 477 877**
NONSTOP

Mapa pomoci

Zobrazit

O nás

O projektu Zodpovědné hraní

Rádi bychom vám prostřednictvím projektu Zodpovědné hraní nabídli tzv. harm reduction přístup.

<https://www.zodpovednehrani.cz/o-projektu/>

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

> Příklad 2: ze strany adiktologické služby

- ÚVOD
- SLUŽBY
- VZDĚLÁVÁNÍ
- PROJEKTY
- VOLNÉ POZICE
- SPOLEČNOST**
- KONTAKTY

ETICKÝ KODEX

Etické a praktické aspekty spolupráce s obchodními subjekty v oblasti adiktologie

<https://podaneruce.cz/eticky-kodex/>

INFOLINKA

Máte problém?

Kontaktujte naši infolinku.

T: +420 770 177 337

E: infolinka@podaneruce.cz

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zásady spolupráce s obchodními subjekty

(Etický kodex spolupráce s obchodními subjekty v adiktologii Společnosti Podané ruce)

- Odborníci spolupracují jen s takovým obchodním subjektem, který se hlásí k odpovědnosti za negativní dopady své činnosti na zdraví, sociální struktury, životní prostředí a ekonomiku.
- Cílem spolupráce s obchodním subjektem je zvýšit úroveň zdraví a blahobytu klientů.
- Spolupráce má pozitivní dopady na zdraví a blahobyt klientů.
- Odborníci se nepodílí na prosazování obchodního zájmu obchodního subjektu.
- Obsahem spolupráce jsou aktivity, které jsou podle nejlepších dostupných důkazů účinné ve zvýšení úrovně zdraví a blahobytu klientů.
- Spoluprací s obchodním subjektem nevzniká obchodnímu subjektu žádná obchodní výhoda směrem ke klientům a odborníkům.
- Obchodní subjekt nevyvíjí mimo oblast aktivit, které jsou předmětem spolupráce, jiné aktivity včetně obchodních, které jsou v ostrém rozporu s obsahem nebo cílem spolupráce.
- Při spolupráci nesmí dojít k porušení zákonných předpisů nebo zásad a principů chránících práva a bezpečí klientů.
- Spolupráce nesmí navodit střet s hodnotami a zásadami ... společnosti, profesními, morálními, lidskoprávními...
- Spolupráce nesmí ohrozit kvalitu a dostupnost poskytovaných služeb nebo kvalitu, nezávislost a nestrannost výzkumných nebo jiných odborných činností.

> Otázky k zamyšlení

- > Spolupráce státu a průmyslu při přípravě legislativních norem
- > Spolupráce státu a nově vznikajících institucí jako je IPRH, URUN, UPEL...
- > Spolupráce adiktologických služeb a průmyslu
- > Spolupráce adiktologických služeb a nově vznikajících institucí jako je IPRH, URUN, UPEL...
- > Má se diferencovat mezi průmyslem, anebo stejným metrem všem?

Sekretariát Rady vlády
pro koordinaci politiky
v oblasti závislostí

Děkujeme za pozornost!